

Neljapäev, 16. veebruar 2017

P8_TA(2017)0048

Võimalikud muutused ja kohandused Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises ülesehituses**Euroopa Parlamendi 16. veebruari 2017. aasta resolutsioon võimalike muutuste ja kohanduste kohta Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises ülesehituses (2014/2248(INI))**

(2018/C 252/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse eriti Euroopa Liidu lepingu artikleid 1, 2, 3, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 48 ja 50 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 119, 120–126, 127–133, 136–138, 139–144, 194 ja 352 ning protokolle,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse 22. juuni 2015. aasta aruannet „Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimine“, mille koostas Euroopa Komisjoni president tihedas koostöös Euroopa Ülemkogu eesistuja, Euroopa Parlamendi presidendi, Euroopa Keskpanga presidendi ja eurorühma esimehega (nn viie juhi aruanne) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 19. novembri 2013. aasta seadusandlikku resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu määruse eelnõu, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020 ⁽²⁾, ning oma 19. novembri 2013. aasta otsust institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimise kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse mitmeaastast finantsraamistikku ⁽⁴⁾ ja institutsioonidevahelist kokkulepet ⁽⁵⁾, mis võeti vastu 2. detsembril 2013,
- võttes arvesse kõrgetasemelise omavahendite töörühma 2016. aasta detsembri lõpparuannet ja soovitusi ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 18.–19. veebruari 2016. aasta järeldusi, mis käsitlevad uut kokkulepet Ühendkuningriigi jaoks Euroopa Liidus, ja võttes arvesse, et Ühendkuningriigi otsus liidust lahkuda muutis selle kokkuleppe kehtetuks,
- võttes arvesse ELi liikmesuse küsimuses Ühendkuningriigis toimunud rahvahääletuse tulemust, mille kohaselt soovitakse EList lahkuda,
- võttes arvesse Eurobaromeetri 2015. aasta sügise standarduuringut 84 „Avalik arvamus Euroopa Liidus“, ning Eurobaromeetri 2016. aasta juuni eriuuringut Euroopa Parlamendile „Eurooplased 2016. aastal: arvamused ja ootused, võitlus terrorismi ja radikaliseerumisega“,
- võttes arvesse Euroopa Kohtu esitatud arvamust 2/13 lepingu eelnõu kohta, mis käsitleb ELi ühinemist Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/5-presidents-report_et.pdf

⁽²⁾ ELT C 436, 24.11.2016, lk 49.

⁽³⁾ ELT C 436, 24.11.2016, lk 47.

⁽⁴⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

⁽⁵⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/budget/mfi/hlgor/library/reports-communication/hlgor-report_20170104.pdf

⁽⁷⁾ Euroopa Kohtu arvamus, 2/13, 18. detsember 2014.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta otsust Euroopa Parlamendi koosseisu kindlaksmääramise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 12. detsembri 2013. aasta resolutsiooni mitmetasandilise valitsemise esmasest õigusest ja riigiõigusest tulenevate probleemide kohta Euroopa Liidus ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni mitmeastase finantsraamistiku (2014–2020) läbirääkimiste kohta: saadud kogemused ja edasised sammud ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 22. novembri 2012. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste kohta ⁽⁴⁾ ja 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste praktiliste aspektide parema korralduse kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 20. novembri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu institutsioonide asukoha kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 28. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa kodanikualgatuse kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 11. novembri 2015. aasta resolutsiooni valimisi käsitleva Euroopa Liidu õiguse reformimise kohta ⁽⁸⁾ ning oma ettepanekut muuta Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti,
- võttes arvesse oma 28. juuni 2016. aasta resolutsiooni Ühendkuningriigi referendumist tuleneva otsuse kohta EList lahkuda ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni euroala eelarve kohta ⁽¹¹⁾,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta ⁽¹²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrust (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikualvet ⁽¹³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. septembri 2015. aasta arvamust ⁽¹⁴⁾ ning Regioonide Komitee 8. juuli 2015. aasta arvamust ⁽¹⁵⁾,
- võttes arvesse deklaratsiooni „Suurem Euroopa integratsioon – Edasiviiv tee“, mille 14. septembril 2015. aastal allkirjastasid Itaalia Saadikutekoja (Camera dei Deputati), Prantsusmaa Rahvuskogu (Assemblée nationale), Saksamaa Liidupäeva (Bundestag) ja Luksemburgi Saadikutekoja (Chambre des Députés) presidendid ning mida praegu toetavad mitu ELi liikmesriikide parlamendikoda,

⁽¹⁾ ELT L 181, 29.6.2013, lk 57.

⁽²⁾ ELT C 468, 15.12.2016, lk 176.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0378.

⁽⁴⁾ ELT C 419, 16.12.2015, lk 185.

⁽⁵⁾ ELT C 75, 26.2.2016, lk 109.

⁽⁶⁾ ELT C 436, 24.11.2016, lk 2.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0382.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0395.

⁽⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0294.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0049.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0050.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0409.

⁽¹³⁾ ELT L 251, 16.9.2016, lk 1.

⁽¹⁴⁾ ELT C 13, 15.1.2016, lk 183.

⁽¹⁵⁾ ELT C 313, 22.9.2015, lk 9.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- võttes arvesse Regioonide Komitee 31. jaanuari 2013. aasta arvamust teemal „ELi kodakondsuse tugevdamine: kodanike valimisõiguste edendamine“⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni ja eelarvekontrollikomisjoni arvamusi (A8-0390/2016),
- A. arvestades, et käesoleva resolutsiooni eesmärk on pakkuda lahendusi, mida ei saa saavutada aluslepingutes praegu ette nähtud vahenditega ja mida on seetõttu võimalik saavutada ainult aluslepingute tulevase muutmise, kui eeltingimused on täidetud;
- B. arvestades, et ELi institutsioonide suutmatus tulla toime praegu liidu ees seisvate sügavate ja mitmete kriisidega, nn poliikriisiga, sealhulgas selle rahaliste, majanduslike, sotsiaalsete ja rändega seotud tagajärgedega ning populistlike erakondade ja rahvuslike liikumiste esilekerkimine on toonud kaasa olukorra, kus üha suurem osa elanikkonnast on üha rahulolematum Euroopa Liidu praeguse toimimisega;
- C. arvestades, et neid tähtsaid Euroopa probleeme ei saa lahendada üksikud liikmesriigid, vaid üksnes Euroopa Liit ühiselt;
- D. arvestades, et liikumist niisuguse liidu suunas, mis suudaks oma eesmärgi tõepoolest saavutada, takistab puudulik juhtimine, mille põhjuseks on pidev ja süstemaatiline ühehäälsuse taotlemine nõukogus (mis põhineb siiani nn Luxembourg'i kompromissil), samuti ühe usaldusväärse täitevorgani puudumine, kellel oleks täielik demokraatlik legitiimsus ja pädevus võtta mõjusaid meetmeid paljudes poliitikavaldkondades; arvestades, et hiljutised näited, nagu pagulastevoogude puudulik juhtimine, pankade bilansside aeglane puhastamine pärast finantskriisi puhkemist ning kiire ühise reageeringu puudumine sisemisele ja välisele terrorismiohule on tabavalt näidanud, et liit ei suuda tõhusalt ja kiiresti reageerida;
- E. arvestades, et EL ei saa täita Euroopa kodanike ootusi, sest kehtivaid aluslepinguid ei rakendata täielikult ja nendes ei nähta ette kõiki vajalikke vahendeid, pädevusi ja otsustamismenetlusi nende ühiste eesmärkide tulemuslikuks saavutamiseks;
- F. arvestades, et nimetatud probleem ning asjaolu, et liikmesriikidel puudub Euroopa tuleviku osas ühine nägemus, on põhjustanud enneolematul tasemel euroskeptitsismi, mis toob kaasa tagasipöördumise natsionalismi juurde, liitu õhustavad ohud ja võib-olla koguni liidu lagunemise;
- G. arvestades, et süsteem, mille kohaselt liikmesriigid kasutavad *à la carte*-lahendusi ja mida Lissaboni lepinguga veelgi tugevdati, ei ole liitu edendanud, vaid on muutunud selle keerukamaks ja rõhutanud eristamist selle sees; arvestades, et hoolimata aluslepingute pakutavast paindlikkusest on mitmele liikmesriigile tehtud erandeid esmasest õigusest ja see on loonud lõikuvate koostööringide läbipaistmatu süsteemi ning takistanud demokraatlikku kontrolli ja aruandekohustust;
- H. arvestades, et aluslepingud pakuvad teisese õiguse tasandil paindliku ja eristava integratsiooni vorme tõhustatud ja struktureeritud koostöö vahendite kaudu, mida tuleks kohaldada ainult vähestes poliitikavaldkondades ja kaasvalt, et kõigil liikmesriikidel oleks võimalus osaleda; arvestades, et 20 aastat pärast tõhustatud koostöö kasutuselevõttu on selle mõju endiselt väike; arvestades, et tõhustatud koostööks on antud luba kolmel juhul, nimelt seoses ühiste eeskirjadega nn rahvusvaheliste paaride lahutuste suhtes kohaldatava õiguse kohta, samuti seoses ühtse toimega Euroopa patendiga ja finantstehingute maksu kehtestamisega; arvestades, et tõhustatud koostööd tuleb kasutada esimese sammuna poliitika, näiteks ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) edasise integreerimise eesmärgil ning mitte *à la carte*-lahenduste hõlbustamise vahendina;
- I. arvestades, et ühenduse meetod tuleb säilitada isegi valdkondades, kus kõik liikmesriigid ei täida osalemistingimusi, ning seda ei tohi õhustada valitsustevaheliste lahendustega;

⁽¹⁾ ELT C 62, 2.3.2013, lk 26.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- J. arvestades, et ehkki liidu rahaühik on euro (ELi lepingu artikli 3 lõige 4), on Ühendkuningriigile tehtud erand euroga ühinemisest (protokoll nr 15), Taanil on põhiseadusest tulenev erand (protokoll nr 16), Rootsi ei täida enam euro lähenemiskriteeriume ning Euroopa Ülemkogu on avalikult arutanud võimalust, et Kreeka loobub ühisrahast; arvestades, et kõik liikmesriigid on kohustatud ühisrahaga ühinema, niipea kui nad täidavad kõik nõutavad kriteeriumid, aga euroga pärast selle loomist ühinevate liikmesriikide jaoks ei ole koostatud ajakava;
- K. arvestades, et mis puudutab Schengenit, inimeste vaba liikumist ja sellest tulenevat kontrolli kaotamist sisepiiridel, mis on ametlikult kirjas aluslepingutes, on Ühendkuningriigile ja Iirimaaale antud võimalus kõrvale jääda; arvestades, et veel neli liikmesriiki ei osale, kuigi neil on kohustus seda teha, samal ajal kui kolmele riigile väljaspool Euroopa Liitu on antud võimalus osaleda; arvestades, et selline killustatus mitte ainult ei takista mõnede allesjäänud sisepiiride täielikku kaotamist, vaid tekitab raskusi ka tõelise siseturu ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisel; tuletab meelde, et Schengeni alaga ühinemine peab jääma kõigi ELi liikmesriikide eesmärgiks;
- L. arvestades, et üksikutele liikmesriikidele võimaldatavad loobumisklauslid ohustavad ELi õiguse ühetaolist kohaldamist, muudavad juhtimise liiga keerukaks, ohustavad liidu ühtekuuluvust ja vähendavad kodanikevahelist solidaarsust;
- M. arvestades, et alates Lissaboni lepingust ning hiljem majandus-, finants-, rände- ja julgeolekukriiside tõttu on Euroopa Ülemkogu laiendanud oma rolli, nii et ta tegeleb ka igapäevase juhtimisega, võttes vastu valitsustevahelisi vahendeid väljaspool ELi raamistikku, hoolimata asjaolust, et ülemkogu roll on mitte toimida seadusandjana, vaid anda liidule selle arenguks vajalik tuge ning määratleda selle üldised poliitilised sihid ja prioriteedid (ELi lepingu artikli 15 lõige 1);
- N. arvestades, et sõltumine ühehäälsusest Euroopa Ülemkogus ja tema suutmatusest ühehäälsust saavutada on toonud kaasa valitsusvaheliste vahendite vastuvõtmise väljaspool ELi õigusraamistikku, näiteks Euroopa stabiilsusmehhanism (ESM) ning majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise leping (fiskaalkokkulepe); arvestades, et see kehtib ka Türgiga Süüria pagulaskriisi küsimuses saavutatud kokkuleppe kohta;
- O. arvestades, et fiskaalkokkuleppe artiklis 16 on sätestatud, et viie aasta jooksul alates selle jõustumisest (enne 1. jaanuari 2018) tuleb võtta vajalikud meetmed, et lisada fiskaalkokkuleppe liidu õigusraamistikku, ja kui sarnased sätted lisatakse osamaksete ühtsesse kriisilahendusfondi ülekandmise ja ühiskasutusse võtmise valitsustevahelisse lepingusse, on selge, et euroala vastupanuvõimet ei saa suurendada ega pangaliidu loomist lõpule viia, kui ei võeta edasisi fiskaalmeetmeid ega kasutada usaldusväärsemat, tõhusamat ja demokraatlikumat juhtimisviisi;
- P. arvestades, et see uus juhtimissüsteem tähendab, et komisjonist saab tõeline valitsus, kes on aruandekohustuslik Euroopa Parlamendi ees ning suudab koostada ja rakendada ühist fiskaal- ja makromajanduspoliitikat, mida euroala vajab, ning kelle käsutuses peavad olema ülesannete ulatusele vastavad vahendid ja eelarve; arvestades, et see eeldab lisaks kehtiva esmase õiguse meetmetele ka Lissaboni lepingu reformi;
- Q. arvestades, et sama kehtib ka kogu Euroopa Liidu rahaliste vahendite vajaliku reformimise ja moderniseerimise kohta; arvestades, et kokkuleppe praeguse mitmeastase finantsraamistiku üle saavutati alles pärast pikki ja vaevalisi läbirääkimisi ning lisaks võeti vastu otsus luua kõrgetasemeline töörühm, mis peab läbi vaatama liidu omavahendite süsteemi ja esitama 2016. aastal aruande; arvestades, et praegune mitmeastane finantsraamistik piirab tugevalt liidu finants- ja poliitilist autonoomiat, kuna enamik tulust tuleb liikmesriikide maksetest ja suur osa kulutustest on juba ette määratud tagasimakseteks samadele liikmesriikidele; arvestades, et rahvamajanduse kogutoodangu / kogurahvatulu põhimest liikmesriikide maksetest on saanud selgelt kõige suurem tuluallikas;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- R. arvestades, et praegune mitmeaastane finantsraamistik on nominaalväärtuses eelmisega võrreldes madalam, kuigi olukord nõuab eelarvest suurt toetust, et abistada pagulasi ning ergutada majanduskasvu, sotsiaalset ühtekuuluvust ja finantsstabiilsust;
- S. arvestades, et maksupoliitika puhul takistab ühehäälsuse nõue võitlust maksuparadiisidega Euroopa Liidus ja liikmesriikide kahjulike maksupoliitiliste meetmetega; arvestades, et paljud neist tavadest moonutavad siseturu toimimist, ohustavad liikmesriikide tulusid ning lõpuks lükkavad koormuse kodanikele ja VKEdele;
- T. arvestades, et Euroopa Liit on õigusriigi põhimõttele tuginev konstitutsiooniline süsteem; arvestades, et on vaja muuta aluslepinguid, andmaks Euroopa Liidu Kohtule pädevus kõikides ELi õiguse aspektides vastavalt võimude lahususe põhimõttele;
- U. arvestades, et EL rajaneb ka sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdõiguslikkus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine; arvestades, et ELi olemasolevad vahendid, millega hinnata nende põhimõtete rikkumist liikmesriikide poolt ja selle eest karistada, on osutunud ebapiisavaks; arvestades, et rikkumismenetlused, mis algatatakse liikmesriigi ELi õigust rikkuvate konkreetsete õigusaktide või meetmete vastu, ei ole piisavad ELi alusväärtuste süstemaatiliste rikkumistega tegelemiseks; arvestades, et ELi lepingu artikli 7 lõike 1 kohaselt on nõukogus vaja liikmete neljaviieendikulist häälteenamust, kui ta järeldeb alusväärtuste olulise rikkumise ilmset ohtu, ning ELi lepingu artikli 7 lõike 2 kohaselt peab Euroopa Ülemkogu tegema ühehäälselt järelduse, et rikkumine on oluline ja jätkuv; arvestades, et selle tagajärjel ei ole kasutatud ei ennetavat meedet ELi lepingu artikli 7 lõike 1 alusel ega karistusmehhanisme artikli 7 lõigete 2 ja 3 alusel;
- V. arvestades, et EL näib olevat suutelisem mõjutama põhiõiguste, õigusriigi põhimõtte ja korrupsiooniga seotud poliitikat siis, kui riigid alles kandideerivad liidu liikmeks; arvestades, et õigusriigi mehhanismi tuleks rakendada võrdse rangusega kõigi liikmesriikide suhtes;
- W. arvestades, et läbivaatamist on vaja ka liidu toimimise tasakaalustamiseks ja põhjalikuks uuendamiseks, et vähendada bürokraatlikku reguleerimist ja tõhustada poliitikakujundamist ning arvestada rohkem kodanike vajadustega; arvestades, et liit vajab pädevusi, et ta saaks liikuda mõne püstitatud eesmärgi suunas, nagu ühtse turu väljakujundamine, sealhulgas energialiit, sotsiaalne ühtekuuluvus ja täielik tööhõive, rände- ja varjupaigateema õiglane ja ühine haldamine ning sise- ja välisjulgeolekupoliitika;
- X. arvestades, et süstemaatilise dialoogi loomine kodanikuühiskonna organisatsioonidega ja sotsiaaldialoogi tugevdamine kõigil tasanditel kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklis 11 sätestatud põhimõttega on keske tähtsusega, et ületada euroskeptitsism ja rõhutada uuesti Euroopa solidaarsuspõhise mõõtmega, sotsiaalse ühtekuuluvuse ning osalus- ja kaasava demokraatia rajamise tähtsust esindusdemokraatia täienduseks;
- Y. arvestades, et viimasel aastakümnel on julgeolekuolukord Euroopas ja eriti meie naabruses märkimisväärselt halvenenud: enam ei saa ükski liikmesriik oma sise- ja välisjulgeolekut tagada üksinda;
- Z. arvestades, et Euroopa kaitsevõimekuse vähenemine on piiranud liidu võimekust luua stabiilsust väljaspool oma vahetuid piire; arvestades, et sellega kaasneb meie liitlase USA soovimatus sekkuda, kui Euroopa ei ole valmis kandma oma õiglast osa vastutusest; arvestades, et ELi kaitsepoliitikat tuleks tugevdada ja seada sisse ulatuslik ELi-NATO partnerlus, seejuures võimaldades liidul viia autonoomselt läbi operatsioone välismaal, eelkõige oma naabruse stabiliseerimiseks; arvestades, et see tähendab, et on vaja intensiivsemat koostööd liikmesriikide vahel ning nende teatud kaitsevõimekuse integreerimist Euroopa kaitseühendusse, mis mõlemad peavad toimuma kooskõlas Euroopa uue julgeolekustrateegiaga;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

- AA. arvestades, et ühtegi Lissaboni lepingus ette nähtud sillaklauslit liidu juhtimise lihtsustamiseks ei ole kasutusele võetud ning praeguses olukorras seda ilmselt ka ei tehta; arvestades, et sellele vastupidiselt kasutati pärast Euroopa Ülemkogu 18.–19. juuni 2009. aasta otsust komisjoni liikmete arvu vähendamise kohta (nagu oli ette nähtud Lissaboni lepingus) kõhklemata nn väljajätmisklauslit;
- AB. arvestades, et 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimiste järel nimetati esmakordselt otse komisjoni presidendi kandidaat; arvestades, et kahjuks ei saanud kodanikud siiski otse kandidaatide poolt hääletada; arvestades, et Euroopa Parlamendi valimiste rahvusülest olemust tuleks veelgi tugevdada, võttes kasutusele selge õigusliku aluse, et tagada selle uue süsteemi säilitamine ja edasiarendamine; arvestades, et pealegi on kodanikel väga raske mõista komisjoni presidendi ja Euroopa Ülemkogu eesistuja vastastikust suhet;
- AC. arvestades, et Ühendkuningriigi rahvahääletusel langetatud otsus Euroopa Liidust lahkuda muutis vajaduse liidu reformide järele oluliselt pakilisemaks; arvestades, et läbirääkimistel Ühendkuningriigi lahkumise korra üle tuleb võtta arvesse ka raamistikku tema edasisteks suheteks liiduga; arvestades, et vastav leping tuleb läbi rääkida kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 3 ning selle peab liidu nimel sõlmima kvalifitseeritud hääleteenamusega nõukogu, olles saanud Euroopa Parlamendi nõusoleku; arvestades, et Euroopa Parlament tuleks seepärast kogu läbirääkimisprotsessi jooksul täielikult kaasata;
- AD. arvestades, et Ühendkuningriigi lahkumine looks võimaluse vähendada liidu keerukust ja selgitada, mida liidu liikmesus tegelikult tähendab; arvestades, et tulevikus on vaja selget raamistikku, mis reguleerib ELi suhteid tema naabruses asuvate liitu mittekuuluvate riikidega (Ühendkuningriik, Norra, Šveits, Türgi, Ukraina jt); arvestades, et juba liidu alusepanijad olid näinud ette teatud liiki assotsieerunud liikme staatuse;
- AE. arvestades, et selles olulises küsimuses annavad aluslepingud Euroopa Parlamendile kuus eriõigust, nimelt: õigus esitada ettepanekuid aluslepingute muutmiseks (ELi lepingu artikli 48 lõige 2), õigus, et Euroopa Ülemkogu konsulteerib temaga aluslepingute muutmise küsimuses (ELi lepingu artikli 48 lõike 3 esimene lõik), õigus nõuda konvendi kokkukutsumist Euroopa Ülemkogu soovi vastaselt (ELi lepingu artikli 48 lõike 3 teine lõik), õigus, et temaga konsulteeritakse Euroopa Ülemkogu otsuse küsimuses, millega muudetakse täielikult või osaliselt ELi toimimise lepingu kolmandat osa (ELi lepingu artikli 48 lõike 6 teine lõik), õigus algatada enne järgmisi valimisi Euroopa Parlamendi kohtade ümberjaotamine (ELi lepingu artikli 14 lõige 2) ning õigus teha ettepanek ühtse valimismenetluse kasutamiseks (ELi toimimise lepingu artikli 223 lõige 1);
- AF. arvestades, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) ning Regioonide Komitee kui kodanikuühiskonna organisatsioonide ning piirkondlike ja kohalike osalejate institutsiooniliste esindajate rolle tuleb kaitsta, kuna nende arvamused aitavad suurendada poliitikakujundamise ja seadusandlike protsesside demokraatlikku legitiimsust;
- AG. arvestades, et liidu piirkondlike valitsuste ja kohalike omavalitsuste selge enamus on Regioonide Komitee kaudu pidevalt väljendanud oma seisukohta tõhusalt juhitava integreerituma ELi poolt;
1. on seisukohal, et aeg kriisi ohjamiseks ajutiste ja järkjärguliste otsustega on möödas, kuna nendega võetavad meetmed on sageli ebapiisavad ja hiljaks jäänud; on veendunud, et nüüd on aeg põhjalikuks aruteluks, kuidas parandada Euroopa Liidu juhtimise puudujääke, vaadates Lissaboni lepingu ulatuslikult ja põhjalikult läbi; on arvamusel, et lühikese ja keskpika perioodi lahendusi saab ellu viia, kui kasutada seni täielikult ära olemasolevate aluslepingute võimalusi;
 2. märgib, et liidu reform peaks olema suunatud selle moderniseerimisele, luues uusi vahendeid ja uut tõhusat Euroopa suutlikkust ning muutes otsustamisprotsessid demokraatlikumaks, mitte aga taasriigistamisele suurema valitsustevahelisuse abil;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

3. toonitab, et hiljutised Eurobaromeetri küsitlused näitavad, et vastupidiselt üldlevinud arvamusele on ELi kodanikud tõeliselt euroopalike lahenduste tähtsusest endiselt täiesti teadlikud ja toetavad neid ⁽¹⁾, muu hulgas julgeoleku-, kaitse- ja rändevaldkonnas;
4. jälgib suure murega, kuidas liikmesriikide arvukad alamrühmad õõnestavad liidu ühtsust, põhjustavad läbipaistvuse puudumist ning vähendavad inimeste usaldust; peab liidu tulevikku käsitleva arutelu läbiviimiseks sobivaks formaadiks EL-27; rõhutab, et arutelu killustamine eri formaatide või liikmesriikide rühmade vahel oleks kahjulik;
5. rõhutab, et aluslepingute igakülgne demokraatlik reform tuleb saavutada ELi tuleviku üle arutlemise teel ning Euroopa kodanike praeguste ja tulevaste põlvkondade nägemust käsitleva kokkuleppega, mille tulemus on konvent, mis tagab kaasatuse, kuna see koosneb kõikide liikmesriikide parlamentide ja valitsuste, komisjoni, Euroopa Parlamendi ja ELi nõuandvate organite, nagu Regioonide Komitee ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esindajatest ning kujutab endast ka sobivat platvormi niisugusteks aruteludeks ja Euroopa kodanike ja kodanikuühiskonna kaasamiseks;

Nn à la carte-Euroopa lõpp

6. taunib asjaolu, et iga kord, kui Euroopa Ülemkogu otsustab kohaldada valitsustevahelisi meetodeid ja minna mööda aluslepingutes määratletud ühenduse või liidu meetodist, ei vähenda see mitte ainult poliitikakujundamise tõhusust, vaid üha enam ka läbipaistvust, demokraatlikku aruandekohustust ja kontrolli; on arvamusel, et erinev tee on mõeldav ainult ajutise sammuna liikumisel tõhusama ja integreerituma ELi poliitikakujundamise poole;
7. on seisukohal, et liidu meetod on ainus demokraatlik seadusandluse meetod, mis tagab kõikide huvide, eriti ühiste Euroopa huvide arvestamise; mõistab liidu meetodi all seadusandlikku menetlust, mille puhul komisjon algatab oma täitevvõimu pädevuste raames õigusakti, vastavalt kodanikke ja riike esindavad Euroopa Parlament ja nõukogu otsustavad kaasotsustamise teel häälteenamusega (ühehäälsuse nõue nõukogus on absoluutne erand) ning Euroopa Kohus teostab järelevalvet ja tagab lõpliku kohtuliku kontrolli; rõhutab, et isegi kiireloomulistel juhtudel tuleks järgida liidu meetodit;
8. peab selles olukorras väga vajalikuks kinnitada Euroopa rahvaste üha tihedama liidu loomise missiooni (ELi lepingu artikkel 1), et astuda vastu lagunemise tendentsidele ning selgitada veel kord ELi moraalset, poliitilist ja ajaloolist eesmärki ning põhiseaduslikku olemust;
9. teeb ettepaneku muuta tõhustatud ja struktureeritud koostöö sisseadmise nõuded vähem piiravaks, muu hulgas alandades selleks osalevate liikmesriikide miinimumarvu;
10. teeb ettepaneku, et aluslepingute järgmise läbivaatamisega muudetak ära praegune segane eristamine ning kaotatakse või vähemalt vähendatakse tunduvalt üksikutele liikmesriikidele ELi esmase õiguse tasandil võimaldatavate loobumisklauslite, osavõtuklauslite ja erandite tava;
11. soovib määratleda ja töötada välja partnerlus, et moodustada ELi ümber ring partnerriikidest, kes ei saa või ei taha liiduga ühineda, kuid soovivad sellele vaatamata tihedaid suhteid ELiga; on arvamusel, et nende suhetega peaks kaasnema õigustele vastavad kohustused, nagu rahaline osalus ning – veel olulisem – liidu alusväärtuste ja õigusriigi põhimõtte austamine;
12. on arvamusel, et tuleks säilitada ühtne institutsiooniline raamistik, et saavutada liidu ühised eesmärgid ning tagada kõigi kodanike ja liikmesriikide võrdõiguslikkuse põhimõte;

Ühendkuningriigi lahkumine Euroopa Liidust

13. märgib, et selline partnerluse uus vorm võib olla üks võimalik lahendus, millega austada Ühendkuningriigi kodanike enamuse tahet EList lahkuda; rõhutab, et Ühendkuningriigi kui ühe suurima liikmesriigi ja suurima euroalasse mittekuuluva liikme lahkumine mõjutab liidu tugevust ja institutsioonilist tasakaalu;

⁽¹⁾ Eurobaromeetri standarduuring 84 – sügis 2015 ning Eurobaromeetri eriuuring Euroopa Parlamendile – juuni 2016.

Neljapäev, 16. veebruar 2017

14. kinnitab uuesti, et liidu põhiseaduslikud elemendid, eriti ühtse turu terviklikkus ja asjaolu, et seda ei saa lahutada liidu neljast põhivabadusest (kapitali, inimeste, kaupade ja teenuste vaba liikumine), on liidu olulised, jagamatud sambad, nagu on ka õigusriigi olemasolu, mille tagab Euroopa Kohus; kinnitab uuesti, et seda põhiseaduslikku ühtsust ei või kaotada Ühendkuningriigi liidust lahkumise üle peetavate läbirääkimiste ajal;

15. nõuab, et Euroopa Pangandusjärelevalve ja Euroopa Ravimiameti peakorterid, mis praegu asuvad mõlemad Londonis, viidaks üle mõnda teise liikmesriiki, arvestades Ühendkuningriigi kodanike otsust EList lahkuda;

Majanduse uus juhtimine majanduskasvu, sotsiaalse ühtekuuluvuse ja finantsstabiilsuse nimel

16. tunneb suurt muret kasvavate majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste pärast ning majandusreformide ja finantsstabiilsuse puudumise pärast majandus- ja rahaliidus, samuti paljude liikmesriikide majanduse konkurentsivõime vähenemise pärast; selle põhjus on eelkõige ühise fiskaal- ja majanduspoliitika puudumine; on seetõttu seisukohal, et ühisest fiskaal- ja majanduspoliitikast peaks saama liidu ja liikmesriikide jagatud pädevus;

17. on arvamusel, et praegusel kujul ei saavuta stabiilsuse ja kasvu pakt ning nn mittepäästmise klausel (ELi toimimise lepingu artikkel 125) kahjuks kavandatud eesmärgi; arvab, et EL peab tõrjuma tagasi katsed pöörduda tagasi proteksionistliku rahvusliku poliitika juurde ja peaks olema ka tulevikus avatud majandus; hoiatab, et selle saavutamiseks ei tohi lõhkuda sotsiaalset mudelit;

18. märgib lisaks, et praegune süsteem ei taga riigipõhiste soovitude puhul piisavat riigi iverastutust; on sellega seoses huvitatud potentsiaalset, mida pakuvad nõuandev Euroopa Eelarvenõukogu ja selle tulevane ülesanne nõustada komisjoni eelarvepoliitilise hoiaku küsimuses, mis sobiks tervele euroalale;

19. on teadlik vajadusest vaadata läbi paljude ELi võetud hiljutiste kriisiohjamismeetmete tõhusus ning kodifitseerida esmasel õigusel teatud otsustamismenetlused, samuti vajadusest kehtestada finantssektori uue regulatiivse raamistiku õiguslikud alused; on nõus viie juhi aruandega selles osas, et avatud koordineerimise meetod Euroopa majandusstrateegia alusena ei ole toimunud;

20. teeb seetõttu ettepaneku võtta lisaks stabiilsuse ja kasvu paktile seadusandliku tavamenetluse teel õigusaktina vastu lähenemisreeglit, milles määratakse kindlaks lähenemiseesmärgid (nt maksustamise, tööturu, investeringute, tootlikkuse, sotsiaalse ühtekuuluvuse, riigi haldussuutlikkuse ja hea valitsemistava suutlikkuse alal); rõhutab, et majanduse juhtimise raamistik peaks vastavus lähenemisreeglile olema euroala fiskaalvõimekuses täieliku osalemise tingimus, ja nõuab, et iga liikmesriik esitaks ettepanekud selle kohta, kuidas lähenemisreeglit kriteeriume täita; rõhutab, et standardid ja fiskaaltoetused on määratud kindlaks tema resolutsioonis euroala eelarve kohta;

21. on arvamusel, et ulatuslik sotsiaalne mõõde on laiahaardelise majandus- ja rahaliidu puhul hädavajalik ja ELi toimimise lepingu artikli 9 sõnastus ei ole praegusel kujul piisav, et tagada vajalik tasakaal sotsiaalsete õiguste ja majanduslike vabaduste vahel; nõuab seetõttu, et neid õigusi tuleb võrdsete tähtsustada ja kindlustada sotsiaalpartnerite vaheline dialoog;

22. nõuab majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingu (edaspidi „fiskaalkokkulepe“) integreerimist ELi õigusraamistikku, samuti ESMi ja ühtse kriisilahendusfondi lisamist ELi õigusesse, tuginedes nende rakendamise ulatuslikule hindamisele ja vastavale demokraatlikule järelevalvele Euroopa Parlamendi poolt, et tagada, et kontroll ja aruandekohustus on nende ülesanne, kes neis osalevad; nõuab ka fiskaalkokkuleppe artiklis 13 ette nähtud parlamentidevahelise konverentsi edasiarendamist, et võimaldada vajaduse korral sisulisi ja õigeaegseid arutelusid EP ja riikide parlamentide vahel;

23. on arvamusel, et finantsstabiilsuse suurendamiseks, piiriüleste asümmeetriliste ja sümmeetriliste šokkide leevendamiseks, majanduslanguse mõju vähendamiseks ja investeringute asjakohase taseme tagamiseks vajab euroala fiskaalvõimekust, mis põhineb tõelistel omavahenditel, ja Euroopa rahandusministeeriumit, mis saab võtta laenu; märgib, et see rahandusministeerium peaks asuma komisjonis ning selle suhtes peaks kehtima Euroopa Parlamendi ja nõukogu demokraatlik kontroll ja aruandekohustus nende ees;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

24. juhib tähelepanu sellele, et kuna nõuete järgimine on majandus- ja rahaliidu toimimise jaoks otsustava tähtsusega, on vaja tugevamat juhtimistegevust kui komisjoni ja/või eurorühma poolt praegu pakutav, samuti täielikku demokraatlikku kontrolli ja tasakaalu Euroopa Parlamendi kaasamise teel kõigisse majandus- ja rahaliidu aspektidesse; arvab, et samal ajal tuleb isevastutuse suurendamiseks tagada aruandekohustus otsuste tegemise või elluviimise tasandil ning riikide parlamendid peavad kontrollima riikide valitsusi ja Euroopa Parlament Euroopa täitevorganit;

25. nõuab seepärast, et täitevvõim koondataks komisjonis ELi rahandusministrile, nii et komisjon saaks välja töötada ja jõustada ühise ELi majanduspoliitika, mis ühendab makromajanduslikke, fiskaal- ja rahalisi vahendeid ning mida toetab euroala eelarve; rahandusminister peaks vastutama ESMi ja muude vastastikuste vahendite toimimise, sealhulgas eelarve eest ning olema euroala ainus välisesindaja rahvusvahelistes organisatsioonides, eriti finantssektoris;

26. peab vajalikuks anda rahandusministrile proportsionaalsed volitused sekkuda lähenemisreeglitiku jälgimise eesmärgil ja volitused kasutada eespool kirjeldatud fiskaaltoetusi;

27. peab vajalikuks – ilma et see piiraks Euroopa Keskpankade Süsteemi ülesandeid – võimaldada Euroopa stabiilsusmehhanismil tegutseda esimese viimase instantsi laenajana finantseerimisasutuste puhul, kes on Euroopa Keskpanga otsese järelevalve või kontrolli all; peab lisaks vajalikuks, et Euroopa Keskpangal oleksid täielikud föderaalreservi volitused ja samal ajal säiliks tema sõltumatus;

28. nõuab ka, et pangandusliit ja kapitaliturgude liit kujundataks välja järk-järgult, kuid võimalikult kiiresti, järgides kiirendatud ajakava;

29. peab vajalikuks kaotada ühehäälneline otsus teatavate maksutavade puhul, et EL saaks tagada siseturu ausa ja tõrgeteta toimimise ning vältida liikmesriikide kahjulikke maksupoliitilisi meetmeid; nõuab maksupettuse, maksustamise vältimise ja maksuparadiiside vastase võitluse muutmist üheks Euroopa Liidu põhieesmärkidest;

Uued väljakutsed

30. tunnistab geopoliitilist, majanduslikku ja keskkonna-alast vajadust luua tõeline Euroopa energialiit; rõhutab, et kliimamuutused on üks tähtsamaid ülemaailmseid väljakutseid, mille ees EL seisab; rõhutab lisaks, et Pariisi kokkulepe tuleb täielikult ratifitseerida ja ellu viia ning ELi siduvaid kliimaeesmärke ja -meetmeid tuleb kohandada ning lisaks tuleb muuta piirangut, mille kohaselt ELi poliitika ei tohi mõjutada riigi õigust määrata kindlaks oma energiavarude kasutamise tingimusi, tema valikuid erinevate energiaallikate vahel ning tema energiavarustuse üldstruktuuri (ELi toimimise lepingu artikli 194 lõige 2), et tagada puhast ja taastuvenergiat käsitlevate ühiste poliitikameetmete edukas rakendamine;

31. rõhutab, et uute ja taastuvate energiaallikate arendamine tuleks lisada aluslepingutesse nii liidu kui ka liikmesriikide esmatahtsa eesmärgina;

32. märgib, et aluslepingud pakuvad rohkelt võimalusi luua inimlik, hästitoimiv rändehalduse ja varjupaigasüsteem koos Euroopa piiri- ja rannikuvalvega, ning tunneb heameelt selles vallas tehtud edusammude üle; leiab siiski, et aluslepingud, eriti ELi toimimise lepingu artikli 79 lõige 5, on liiga piiravad rände muudes aspektides, eriti Euroopa tõelise seadusliku rände süsteemi loomise osas; rõhutab, et tulevases ELi rändesüsteemis tuleb luua koostoime välisabi ja välispoliitikaga ning ühtlustada siseriiklikud kriteeriumid varjupaiga ja tööturule juurdepääsu andmiseks; rõhutab, et piirikontrolli, kolmandate riikidega sõlmitud lepingute, sealhulgas tagasivõtmisel ja tagasisaatmisel tehtava koostöö ning varjupaiga- ja rändepoliitika rakendamise üle on vaja Euroopa Parlamendi demokraatlikku järelevalvet ning et riikliku julgeoleku kindlustamist ei tohi kasutada ettekäändena Euroopa meetmetest kõrvalehoidmiseks;

33. peab suurt terroriohtu arvestades vajalikuks suurendada ELi suutlikkust võitluses terrorismi ja rahvusvahelise organiseeritud kuritegevusega; rõhutab, et lisaks liikmesriikide pädevate asutuste vahelise kooskõlastamise tugevdamisele peaksid Europol ja Eurojust saama tegelikud volitused ja võimekuse uurimiseks ja süüdistuste esitamiseks, võimaluse korral nende muutmise teel tõeliseks uurimise ja terrorismivastase võitluse Euroopa bürooks, mille üle toimub nõuetekohane parlamentaarne kontroll;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

34. teeb järelduse, et mitu Euroopa pinnal toimunud terrorirünnakut on näidanud, et julgeolek oleks paremini tagatud, kui see ei kuuluks liikmesriikide ainupädevusse; teeb sellepärast ettepaneku muuta see jagatud pädevuseks, et lihtsustada Euroopa uurimis- ja luuresuutlikkuse loomist Europolis kohtu kontrolli all; märgib, et seni ei takista vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 73 miski liikmesriike loomast seda liiki koostööd oma talituste vahel;

Välispoliitika tugevdamine

35. peab kahetsusväärseks, et nagu on öeldud tema 16. veebruari 2017. aasta resolutsioonis Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades, ei ole EL suutnud paremini leppida kokku ühises välis- ja julgeolekupoliitikas ning seda rakendada; märgib, et tema jõupingutused ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika väljatöötamiseks ei ole olnud eriti edukad, eelkõige kulude ja kohustuste jagamise osas;

36. märgib, et ainult ühise välis- ja julgeolekupoliitika tõhustamisega saab EL reageerida usutavalt uutele julgeolekuohtudele ja -probleemidele, võidelda terrorismiga ning tuua rahu, stabiilsuse ja korra oma naabruses;

37. kordab, et Lissaboni lepingu raames saaks ja tuleks saavutada rohkem edu, kaasa arvatud kvalifitseeritud häälteenamuse alusel tegutsedes, kuid on seisukohal, et komisjoni asepresident ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tuleks nimetada ELi välisministriks ning tuleks toetada tema jõupingutusi saada Euroopa Liidu peamiseks välisesindajaks rahvusvahelises plaanis, sealhulgas ÜROs; on arvamusel, et välisminister peaks saama nimetada poliitilisi asetäitjaid; teeb ettepaneku vaadata läbi praeguse Euroopa välis teenistuse funktsionaalsus, sealhulgas vajadus asjakohaste eelarvevahendite järele;

38. rõhutab vajadust luua kiiresti Euroopa kaitseliit, et tugevdada ELi territooriumi kaitset, mis strateegilises partnerluses NATOga võimaldaks liidul tegutseda autonoomselt välisoperatsioonides, peamiselt naabruse stabiliseerimise eesmärgil, ning nii täiustada ELi rolli oma kaitse ja julgeoleku tagajana vastavalt ÜRO põhikirja põhimõtetele; juhib tähelepanu 2016. aasta septembris tehtud Prantsusmaa ja Saksamaa algatusele ning 2016. aasta augustis tehtud Itaalia algatusele, mis annavad sellesse teemasse olulise panuse; rõhutab, et Euroopa Parlament tuleb kaasata täielikult Euroopa kaitseliidu loomise kõikidel etappidel ja tal peab olema õigus anda nõusolek välisoperatsioonide korral; arwab, et Euroopa kaitseliidu tähtsust arvestades tuleks aluslepingutes näha selgelt ette selle loomise võimalus; on lisaks arvamusel, et lisaks Euroopa välis teenistusele tuleks luua kaitse peadirektoraat, kelle pädevusse kuuluvad ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika siseaspektid;

39. rõhutab vajadust suurendada ühisele julgeoleku- ja kaitsepoliitikale eraldatavaid vahendeid, et tagada ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika või Euroopa kaitseliidu raames läbiviidavate sõjaliste operatsioonide kulude õiglasem jagamine;

40. teeb ettepaneku asutada ÜVJP toetuseks Euroopa luureteabe amet;

Põhiõiguste kaitse

41. kordab, et komisjon on aluslepingute täitmise ja ELi lepingu artiklis 2 osutatud liidu väärtuste austamise järelevalvaja; arvestades liidu väärtuste paljusid võimalikke rikkumisi mitmes liikmesriigis, teeb järelduse, et praegune ELi lepingu artikli 7 kohane menetlus on puudulik ja vaevaline;

42. rõhutab, et ELi alusväärtuste austamine ja kaitsmine on Euroopa Liidu kui väärtustel põhineva ühenduse nurgakivi ning ühendavad liikmesriike;

43. teeb ettepaneku muuta ELi toimimise lepingu artiklit 258 nii, et komisjonil oleks sõnaselgelt lubatud algatada nn süstemaatilise rikkumise menetlus liikmesriikide vastu, kes rikuvad alusväärtusi; mõistab süstemaatilise rikkumise menetluse all seda, et ühendatakse üksikud seotud rikkumismenetlused, mis viitavad ELi lepingu artikli 2 olulisele ja jätkuvale rikkumisele liikmesriigi poolt;

44. teeb ettepaneku ELi toimimise lepingu artiklite 258 ja 259 muutmise teel laiendada füüsiliste ja juriidiliste isikute (keda meede otseselt ja isiklikult mõjutab) õigust esitada Euroopa Kohtusse hagi põhiõiguste harta väidetava rikkumise kohta ELi institutsioonide või liikmesriigi poolt;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

45. soovib põhiõiguste harta artikli 51 tühistada ning muuta harta liidu õiguste deklaratsiooniks;
46. arvab lisaks, et kodanikele tuleks anda liidu tasandil rohkem osalusdemokraatia vahendeid; teeb seepärast ettepaneku hinnata aluslepingutesse sätte lisamist, mis käsitleb ELi tasandi rahvahääletust liidu meetmete ja poliitika seisukohast olulistest küsimustest;

Rohkem demokraatiat, läbipaistvust ja aruandekohustust

47. teeb ettepaneku muuta komisjon peamiseks täitevorganiks või liidu valitsuseks, et tugevdada liidu meetodit, suurendada läbipaistvust ning tugevdada Euroopa Liidu tasandil võetud meetmete tõhusust ja tulemuslikkust;
48. kordab oma nõudmist, et uuendatud komisjoni koosseisu oluliselt vähendataks ning et komisjonil oleks ainult kaks asepresidenti: rahandusminister ja välisminister; soovib samasuguse kärpimise läbi viia ka kontrollikojas;
49. peab tervitatavaks uut edukat menetlust, mille kohaselt Euroopa tasandi erakonnad propageerivad oma esikandidaate Euroopa täitevorgani presidendi kohale, kelle valib Euroopa Parlament Euroopa Ülemkogu ettepanekul, kuid on arvamisel, et järgmistel valimistel peaksid nad saama kandideerida ametlike kandidaatidena kõikides liikmesriikides;
50. rõhutab, et kodanike kaasamine oma elukohariigi poliitilisse protsessi aitab ehitada Euroopa demokraatiat, ning nõuab, et nende kodanike valimisõigusi, kes elavad liikmesriigis, mille kodanikud nad ei ole (nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 22), laiendataks kõigile ülejäänud valimistele;
51. toetab Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2013. aasta otsust võtta kasutusele süsteem, mille kohaselt saaks iga kord enne Euroopa Parlamendi valimisi kohad liikmesriikide vahel objektiivselt, õiglaselt, kestvalt ja läbipaistvalt ümber jagada, arvestades kahaneva proportsionaalsuse põhimõtet ning võttes samal ajal arvesse võimalikke muutusi liikmesriikide arvus ja demograafilisi suundumusi;
52. tuletab meelde arvukaid avaldusi Euroopa Parlamendi üheainsa asukoha toetuseks, võttes arvesse sellise sammu sümbolset väärtust ja tegelikku kokkuhoidu, mis oleks selle abil saavutatav;
53. kordab nõudmist, et Euroopa Parlamendil oleks üksainus asukoht, ning lubadust algatada aluslepingute tavaline läbivaatamismenetlus ELi lepingu artikli 48 alusel, et esitada ettepanekud ELi toimimise lepingu artikli 341 ja protokollide (nr 6) muutmiseks, mis on vajalik, et Euroopa Parlament saaks otsustada oma asukoha ja sisemise korralduse üle;
54. teeb ettepaneku muuta kõik nõukogu koosseisud ning Euroopa Ülemkogu riikide nõukoguks, kusjuures Euroopa Ülemkogu peamine kohustus oleks anda teistele koosseisudele suund ja tagada nende sidusus;
55. on seisukohal, et nõukogu ja selle valdkondlikud koosseisud kui ELi seadusandja teine koda peaks spetsialiseerituse, professionaalsuse ja järjepidevuse huvides asendama kuuekuulise roteeruva eesistumise süsteemi nende endi hulgast valitavate alaliste eesistujate süsteemiga; teeb ettepaneku, et nõukogu otsuseid langetaks nõukogu üksainus seadusandlik koosseis ning nõukogu muud valdkondlikud seadusandlikud koosseisud muudetakse Euroopa Parlamendi komisjonide sarnasteks ettevalmistavateks organiteks;
56. leiab, et liikmesriigid peaksid saama määrata kindlaks oma riikliku esinduse koosseisu nõukogu valdkondlikes koosseisudes, nii et sinna võiksid kuuluda kas riikide parlamentide, valitsuste või mõlema esindajad;
57. rõhutab, et ELi rahandusministri ametikoha loomise järel tuleks eurorühma käsitleda nõukogu ametliku valdkondliku koosseisuna, millel on seadusandlik ja kontrollifunktsioon;
58. nõuab, et nendes valdkondades, kus nõukogus hääletamisel kasutatakse ikka veel ühehäälsust, näiteks välis- ja kaitseküsimustes, fiskaalküsimustes ja sotsiaalpoliitikas, mindaks üha rohkem üle kvalifitseeritud hääleteenamusele, samuti nõuab olemasolevate seadusandlike erimenetluste muutmist seadusandlikeks tavamenetlusteks ning nõuandemenetluse täielikku asendamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelise kaasotsustamisega;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

59. on seisukohal, et euroala juhtimise tugevdamiseks tuleks võtta piisavalt arvesse nende liikmesriikide huve, kes ei kuulu veel euroalasse (euroalaga peagi ühinevad riigid);

60. tunnustab riikide parlamentide olulist rolli Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises korras, eelkõige nende rolli ELi õigusaktide ülevõtmisel riigi õigusesse, samuti rolli eel- ja järelkontrollis seadusandlike otsuste ja poliitikavalikute üle, mida teevad nende liikmed nõukogus, sealhulgas selle valdkondlikes koosseisudes; soovib seepärast riikide parlamentide volitusi täiendada ja suurendada, võttes kasutusele nn rohelise kaardi menetluse, mille kohaselt saaksid riikide parlamendid esitada nõukogule kaalumiseks seadusandlikke ettepanekuid;

61. austab riikide parlamentide rolli ja subsidiaarsuse põhimõtet, kuid tunnustab ELi ainupädevust ühise kaubanduspoliitika valdkonnas; nõuab sellega seoses selget piiri liidu ja liikmesriikide pädevuste vahel; märgib, et selline piir mõjaks positiivselt töökohtadele ja majanduskasvule nii ELis kui ka tema kaubanduspartnerite juures;

62. teeb lisaks ettepaneku, et vastavalt paljudes liikmesriikides levinud tavale tuleks ELi mõlemale seadusandlikule kojale – nõukogule ja eriti Euroopa Parlamendile kui ainsale kodanike poolt otse valitud institutsioonile – anda seadusandlik algatusõigus, ilma et see piiraks komisjoni põhilist seadusandlikku eelisõigust;

63. on arvamusel, et ELi toimimise lepingu artiklite 245 ja 247 kohaselt peaks mitte ainult nõukogul ja komisjonil, vaid ka Euroopa Parlamendil olema õigus esitada hagi Euroopa Kohtusse, kui Euroopa Komisjoni liige või endine liige rikub oma aluslepingutest tulenevaid kohustusi, on süüdi tõsisel ülestumises või ei vasta enam tingimustele, mis on nõutavad tema ametiülesannete täitmiseks;

64. rõhutab, et Euroopa Parlamendi uurimisõigust tuleks tugevdada ning anda talle konkreetsed, tegelikud ja selgelt määratletud volitused, mis vastavad paremini parlamendi poliitilisele tähtsusele ja pädevusele, sealhulgas õigus kuulata üle tunnistajaid, pääseda täielikult juurde dokumentidele, viia läbi uurimisi kohapeal ja määrata nõuete mittetäitmise korral karistusi;

65. on veendunud, et ELi eelarvet tuleb toetada tõeliste omavahendite süsteemiga, juhindudes lihtsuse, õigluse ja läbipaistvuse põhimõtetest; toetab kõrgetasemelise omavahendite töörühma tööd soovitusi seoses ELi eelarve tulude mitmekesistamisega, sealhulgas uute omavahenditega, et vähendada kogurahvatulul põhinevate osamaksude osakaalu ELi eelarves, et teha lõpp liikmesriikide järgitavale õiglase vastutasu (*juste retour*) lähenemisviisile; nõuab sellega seoses kindlalt igasuguste tagasimaksude järkjärgulist kaotamist;

66. teeb sellega seoses ettepaneku, et nii omavahendite kui ka mitmeaastase finantsraamistiku üle otsustamisel mindaks ühehäälsuselt üle kvalifitseeritud häälteenamusele, mis tähendaks nõukogu ja Euroopa Parlamendi tõelist kaasotsustamist kõikides eelarveküsimustes; kordab ettepanekut, et mitmeaastase finantsraamistiku kehtivusaeg kattuks Euroopa Parlamendi ja Euroopa täitevvõimu ametiajaga, ning rõhutab, et kõikide liidu ametite rahalised vahendid peaksid olema lahutamatu osa ELi eelarvest;

67. rõhutab vajadust kohaldada mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastuvõtmisel seadusandlikku tavamenetlust, et viia see kooskõlla otsustamismenetlusega, mida kasutatakse peaaegu kõigi ELi mitmeaastaste programmide, sealhulgas nende vastavate rahaeralduste ning ELi eelarve puhul; on veendunud, et nõusolekumenetlus jätab Euroopa Parlamendi ilma otsustusõigusest, mis tal on iga-aastaste eelarvete vastuvõtmise suhtes, samas kui ühehäälsuse nõue nõukogus tähendab seda, et kokkulepe kujutab endast väikseimat ühist nimetajat, mis põhineb vajadusel vältida mõne üksiku liikmesriigi vetot;

68. märgib, et ELi lepingu artiklis 13 määratletud institutsioonide loend erineb finantsmääruse artiklis 2 sätestatust; on seisukohal, et finantsmäärus kajastab juba praegust tava;

69. leiab, et on olemas teatavad juhud, kus ELi toimimise lepingus sätestatu erineb aluslepingu vaimust ja tavast; on arvamusel, et need ebakõlad tuleb kõrvaldada kooskõlas demokraatia ja läbipaistvuse põhimõtetega;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

70. tuletab meelde, et igal institutsioonil on finantsmääruse artikli 2 punkti b kohaselt autonoomia täita oma eelarvejagu vastavalt finantsmääruse artiklile 55; juhib tähelepanu sellele, et selline autonoomia hõlmab ka olulist vastutust eraldatud rahaliste vahendite kasutamise eest;

71. juhib tähelepanu sellele, et tulemuslik järelevalve selle üle, kuidas institutsioonid ja asutused ELi eelarvet täidavad, nõuab heas usus ja tulemuslikumat koostööd Euroopa Parlamendiga ning täielikku läbipaistvust rahaliste vahendite kasutamise osas, samuti kõikidelt institutsioonidelt iga-aastast dokumenti, mis käsitleb Euroopa Parlamendi poolt eelarve täitmisele heakskiidu andmise käigus esitatud soovitude järelemeetmeid; peab kahetsusväärseks, et nõukogu ei pea sellest menetlusest kinni, ning on seisukohal, et selline pikka aega kestnud olukord on õigustamatu ja õõnestab kogu liidu mainet;

72. märgib, et igale ELi institutsioonile ja asutusele eelarve täitmise kohta eraldi heakskiidu andmise menetlus on pikaajaline tava, mis on välja töötatud selleks, et tagada läbipaistvus ja demokraatlik aruandekohustus ELi maksumaksjate ees, ning see on ELi rahaliste vahendite kasutamise asjakohasuse ja läbipaistvuse kontrollimise vahend; rõhutab, et sellega on tulemuslikult tagatud Euroopa Parlamendi õigus ja kohustus kontrollida üksikasjalikult kogu ELi eelarvet; tuletab meelde komisjoni 2014. aasta jaanuaris väljendatud seisukohta, et eranditult kõik institutsioonid on täiel määral seotud Euroopa Parlamendi poolt eelarve täitmisele heakskiidu andmise käigus tehtud tähelepanekute järelemeetmete menetlusega ning peaksid tegema pidevalt koostööd, et tagada eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse sujuv toimimine;

73. nõuab, et institutsioonid esitaksid Euroopa Parlamendile otse oma iga-aastased tegevusaruanded ning esitaksid eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse käigus vastuseks Euroopa Parlamendi küsimustele täieliku teabe, et parlamendil oleks võimalik langetada eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta teadlik otsus;

74. on arvamusel, et ELi toimimise leping peab tagama Euroopa Parlamendile õiguse kontrollida üksikasjalikult kogu ELi eelarvet, mitte ainult komisjoni hallatavat osa; nõuab seetõttu tungivalt, et ELi toimimise lepingu II jaotise (rahandussätted) 4. peatükki vastavalt ajakohastataks, et lisada kõik institutsioonid ja asutused, kellele on selle peatükiga nähtud ette õigused ja kohustused, järgides finantsmääruses sätestatut;

75. rõhutab, et kõik liikmesriigid peaksid olema kohustatud esitama iga-aastase deklaratsiooni ELi rahaliste vahendite kasutamise kohta;

76. tunnustab kontrollikoja otsustavat rolli ELi eelarve parema ja arukama kulutamise tagamisel, pettuse, korruptsiooni ja ELi rahaliste vahendite ebaseadusliku kasutamise juhtumite tuvastamisel ning eksperdiarvamuse andmisel selle kohta, kuidas ELi rahalisi vahendeid paremini hallata; tuletab meelde kontrollikoja olulist rolli Euroopa avaliku auditeerimisametisena;

77. on seisukohal, et arvestades Euroopa Kontrollikoja olulist rolli ELi rahaliste vahendite kogumise ja kasutamise auditeerimisel, on ülioluline, et institutsioonid tema soovitusi täielikult arvesse võtaksid;

78. märgib, et kontrollikoja koosseis ja ametisse nimetamise menetlus on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 285 ja 286; on seisukohal, et parlament ja nõukogu peaksid osalema kontrollikoja liikmete ametisse nimetamisel võrdsetel alustel, mis tagaks demokraatliku legitiimsuse, läbipaistvuse ja kõnealuste liikmete täieliku sõltumatuse; nõuab, et nõukogu aktsepteeriks täielikult parlamendi poolt pärast kontrollikoja liikme kandidaatide kuulamisi tehtud otsuseid;

79. taunib asjaolu, et teatavad ametisse nimetamise menetlused on toonud kaasa konflikte Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel kandidaatide küsimuses; rõhutab, et vastavalt aluslepingu sätetele on kandidaatide hindamine Euroopa Parlamendi kohustus; rõhutab, et niisugused konfliktid võivad kahjustada kontrollikoja häid töösuhteid eespool nimetatud institutsioonidega ja võivad potentsiaalselt tuua kaasa tõsiseid negatiivseid tagajärgi kontrollikoja usaldusväärsusele ja seeläbi ka tulemuslikkusele; on arvamusel, et nõukogu peaks ELi institutsioonide hea koostöö vaimus aktsepteerima otsuseid, mille Euroopa Parlament on pärast kuulamisi teinud;

Neljapäev, 16. veebruar 2017

80. nõuab õigusliku aluse kehtestamist selliste liidu asutuste loomiseks, mis võivad täita täitevvõimu ja rakendamise eeriülesandeid, mille neile on andnud Euroopa Parlament ja nõukogu kooskõlas seadusandliku tavamenetlusega;

81. juhib tähelepanu asjaolule, et vastavalt aluslepingutele annab Euroopa Parlament heakskiidu komisjoni tegevusele eelarve täitmisel; on seisukohal, et kuna kõik ELi institutsioonid ja organid haldavad oma eelarvet sõltumatult, tuleks Euroopa Parlamendile anda sõnaselge pädevus anda heakskiit kõigi institutsioonide ja organite eelarve täitmisele ning viimastel peaks olema kohustus teha Euroopa Parlamendiga täielikult koostööd;

82. on seisukohal, et praegune aluslepingu ratifitseerimise menetlus on sellise riikideülese ühenduse jaoks nagu Euroopa Liit liiga jäik; teeb ettepaneku, et lepingute muudatused võiksid jõustuda kui mitte ELi-ülese rahvahääletuse tulemusena, siis pärast ratifitseerimist liikmesriikide neljaviidikulise kvalifitseeritud enamuse poolt, olles saanud Euroopa Parlamendi nõusoleku;

83. nõuab, et Euroopa Kohus saaks täieliku pädevuse kõigi ELi poliitikameetmete üle, mis puudutavad õiguslikke küsimusi, nagu on asjakohane demokraatlikus süsteemis, mis tugineb õigusriigi põhimõttele ja võimude lahususele;

Konstitueeriv protsess

84. võtab endale kohustuse täita nendes olulistes põhiseaduslikes arengutes juhtrolli ning kavatses õigeaegselt esitada oma ettepanekud aluslepingute muutmiseks;

85. on arvamisel, et Rooma lepingu 60. aastapäev oleks sobiv aeg alustada arutelu Euroopa Liidu tuleviku üle ning leppida kokku nägemuses Euroopa kodanike praeguste ja tulevaste põlvkondade jaoks, mis viib konvendini, mille ülesanne on valmistada Euroopa Liit ette tulevasteks aastakümneteks;

o

o o

86. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, Euroopa Liidu Kohtule, Euroopa Keskpankale, kontrollikojale, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.
